

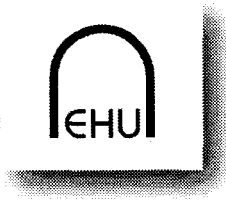
European Humanities University
Taurida National V.I. Vernadsky University

CHALLENGES OF HYBRID WAR: INFORMATION DIMENSION

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

August 16–17, 2019
Vilnius, Republic of Lithuania

**European Humanities
University**

**Taurida National
V. I. Vernadsky University**

International scientific and practical conference

**CHALLENGES OF HYBRID WAR:
INFORMATION DIMENSION**

August 16–17, 2019

**Vilnius,
The Republic of Lithuania
2019**

International scientific and practical conference «Challenges of hybrid war: information dimension» : conference proceedings, August 16–17, 2019. Vilnius : Izdavnica «Baltija Publishing». 164 pages.

ORGANISING COMMITTEE

Iliashko Oleksandr Oleksandrovych, Candidate of Juridical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Kaminska Natalia Vasylivna, Doctor of Juridical Sciences, Professor, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Kosmyna Vitalii Hryhorovych, Doctor of Historical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Kudria Ihor Heorhiiiovych, Doctor of Philosophical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Makarukha Zoriana Marianivna, Doctor of Juridical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Popov Viacheslav Zhanovych, Doctor of Historical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Rusnachenko Anatolii Mykolaiovych, Doctor of Historical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Skakun Yuliia Volodymyrivna, Candidate of Juridical Sciences, V.I. Vernadsky Taurida National University;

Fedorenko Vladyslav Leonidovych, Doctor of Juridical Sciences, Honoured Lawyer of Ukraine, Yaroslav the Wise winner.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

DEFINITION OF «HYBRID WAR»:**HISTORICAL AND THEORETICAL ASPECTS**

Обґрунтування ролі структур жандармського типу
у протидії «гібридній агресії»

Годлевський С. О., Бєлай С. В., Кізян Р. В...... 6

«Сіра зона» як інструмент гібридної війни
Російської Федерації проти України

Грідіна І. М., Булик М. В...... 10

Особливості гібридної війни на Сході України

Дублян О. О., Журавський Ю. В., Шишацький А. В...... 14

Феномен гібридної війни

Зленко Н. М...... 18

Інформаційні війни в умовах глобалізації

Ісакова О. І., Бєсва О. І...... 21

Аналіз характеру сучасних воєнних конфліктів

Калашніков Є. М., Гаєнко С. С., Шишацький А. В...... 24

Коммуникационная составляющая гибридных войн и гибридных кризисов

Кислов Д. В...... 27

Історичні аспекти застосування гібридних методів та засобів
ведення війни більшовицькою Росією проти України у 1917-1919 рр.

Любич О. А...... 31

Мюнхенська безпекова конференція: час нових
методологічних підходів та системних рішень

Любовець Г. В., Король В. Г...... 35

Концепція гібридної війни

в контексті міждержавного протистояння Росії та США

Набока А. В...... 39

Гібридна війна: сприйняття явища через дефініції терміну

Петасюк О. І...... 41

Аналіз особливостей гібридної війни РФ проти України

Прокопенко Є. М., Пікуль Р. В., Шишацький А. В...... 44

Hybrid war in Ukraine: some of lessons learned

Reznikova O. O...... 48

Гібридна війна РФ проти України: інформаційний аспект

Таран В. О...... 51

Психологічна війна як елемент гібридної війни: історична ретроспектива Трофименко О. В., Петрик Л. С.....	55
--	----

**POLITICAL MOBILIZATION OF UKRAINIAN SOCIETY
IN THE CONTEXT OF HYBRID WAR**

Залучення потенціалу громадянського суспільства до реалізації політики національної безпеки України Дерев'янюк С. П.....	58
Внесок українських жінок у перемогу в «гібридній війні» Климчук І. І.....	62
Покликання та мобілізація Мулярчук Є. І.....	65
«Гібридна війна» країн чи кібертероризм окремих осіб Олексюк Л. В.....	69
Проблемні аспекти протидії гібридній агресії проти України: виклики та маркери Шабанов М. О.....	72

**ACTION AGAINST NEGATIVE INFORMATION INFLUENCES
ON A PERSON AND SOCIETY IN THE CONTEXT OF HYBRID WARS**

Фактори інтерпретації об'єктів соціальної пам'яті Абисова М. А.....	76
Протидія хибним уявленням та резильєнтність особистості в контекстах інформаційного впливу Безена І. М.....	80
Російсько-українська війна у висвітленні квазінаукових теорій Горбань Р. А.....	84
Технології маніпулятивного впливу в умовах інформаційної гібридної війни Денисюк Ж. З.....	88
Religious freedom in the context of a hybrid war: Ukrainian realities Zhyvotovska I. Yu.....	91
Від мови ворожнечі до мови порозуміння Зайко Л. Я.....	95
Psychology of mass influence: from dichotomy to typology Kalba Ya. Ye.....	98
Challenges of the hybrid war: gender in the mass media Kikinezhdi O. M., Shulha I. M.....	102
Features of the concept of information war in the reality of the today Mannarova K. R.....	105

Проблема моральної нечутливості в сучасному українському суспільстві Подолян Г. П.	109
«М'яка білорусизація» як чинник протидії російській загрозі Польовий Т. Є.	112
Світоглядно-праксеологічне значення інформаційно-мережевої парадигми в умовах гібридної війни Пономаренко Т. О.	117
Історіографія українського національно-культурного відродження як дискурсна протидія гібридним загрозам національній ідентичності Семергей Н. В.	121
Формування етнічного, патріотичного світогляду молоді в умовах гібридної війни Церковняк-Городецька О. Г.	125
Забезпечення конституційного права людини на таємницю кореспонденції в кіберпросторі України як протидія гібридній війні Черевко М. О.	128
Топонімія міста як прояв державницької позиції громади (на прикладі м. Канева) Чорна Л. О.	132
Інформаційна безпека України у парадигмі «війни нового покоління» Чупрінова Н. Ю.	136

PRINCIPLES OF SOVEREIGN DEVELOPMENT OF COUNTRIES IN THE CONTEXT OF HYBRID WARS

Гібридна війна: застосування теорії на практиці (на прикладі російсько-грузинської війни) Адамадзе К.	141
Інформаційний аспект військових навчань «Захід-2017» Магда Є. В.	144
Грузія в умовах гібридної війни з Російською Федерацією (2008–2019 рр.) Малежик Д. І.	148
Російська Федерація як джерело гібридних агресій (на прикладі Співдружності Незалежних Держав) Смолянук В. Ф., Білошицький В. І.	152
Спрощений порядок надання російського громадянства громадянам України як прояв гібридної війни Толкачова І. А.	155
Проблеми інституціоналізації еліти в Україні як передумова гібридної війни Хорішко Л. С.	158

2. Путін веде в Україні гібридну війну – генерал Каппен. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geostrategy.org.ua/ua/komentari/item/409-putin-vede-v-ukraini-gibridnuviynu-general-kappen>.

3. Пухов В. Миф о «гибридной войне». URL: http://nvo.ng.ru/realty/2015-05029/1_war.html

4. Рижук О.М. Інформаційні та гібридні війни в глобальному інформаційному суспільстві // Політикус. Випуск 5. 2017. С. 101-105.

5. Світова гібридна віна: український фронт: Монографія / За заг. ред. В.П. Горбуліна. Харків: Фоліо, 2017. 496 с.

6. Уроки гібридного десятиліття: що треба знати для успішного руху вперед / За ред. Г. Шелест, Рада зовнішньої політики «Українська призма», UA: Ukraine Analytica. Київ, 2019. 69 с.

7. Яворська Г.М. Гібридна війна як дискурсивний конструкт // Стратегічні пріоритети. № 4 (41). 2016. С. 41-48.

8. Renz, B., & Smith, H. (2016). Russia and Hybrid Warfare : Going beyond the Label. (Report 1). (n.d). vnk.fi. Retrieved from <http://vnk.fi/en/government-analysis-assessment-and-research-activities> [in English].

ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Ісакова О. І.

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук
Таврійського державного агротехнологічного університету
м. Мелітополь, Запорізька область, Україна*

Басва О. І.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри управління та економіки підприємства
Національного фармацевтичного університету
м. Харків, Україна*

В сучасних умовах проблеми інформаційних війн актуалізувалися в зв'язку з глобалізацією інформаційних процесів, бурхливим розвитком і пануванням інформаційних технологій, що дозволяють політикам експлуатувати інформаційний простір, процес взаємодії масових комунікацій і їх аудиторії.

Поняття «інформаційна війна» увібрало в себе в ході історичної еволюції цілий ряд явищ, що виявляються в людському суспільстві при взаємодії мас, народів, соціальних груп.

Інформаційна війна складається з дій, що вживаються з метою досягнення інформаційної переваги в забезпеченні національної військової стратегії шляхом впливу на інформацію та інформаційні системи супротивника з одночасним зміцненням і захистом власної інформації та інформаційних систем і інфраструктури. Дане поняття – «інформаційна війна» – відповідно до цілей впливу на людей отримало визначення як пропаганда, контрпропаганда, психологічна війна, техніка дезінформації т.п. [1, с. 39].

В умовах становлення інформаційного суспільства, суспільства масової культури, в ході глобалізації інформаційних процесів та демократизації суспільства, тобто участю в соціальному житті все більших людських спільнот, стало очевидним відокремлення такого явища, як інфо впливи, які поділяються на такі класи:

- «логічна бомба» – прихована керуюча програма, яка за певним сигналом або у встановлений час приходить в дію, знищуючи або спотворюючи інформацію, забороняючи доступ до тих чи інших важливих фрагментів керуючого інформаційного ресурсу
- «програмний вірус» – спеціалізований програмний продукт, здатний відтворювати логічні бомби і впроваджувати їх дистанційно в інформаційні мережі противника, самостійно розмножуватися, прикріплюватися до програм, передаватися по мережі;
- «троянський кінь» – програма, впровадження якої дозволяє здійснити прихований несанкціонований доступ до інформаційного масиву противника для добування розвідувальної інформації;
- нейтралізатор тестових програм, що забезпечує збереження природних і штучних недоліків програмного забезпечення;
- малогабаритні пристрої, здатні генерувати ЕМІ високої потужності, що забезпечує виведення з ладу радіоелектронної апаратури [2, с. 120].

Інформаційна перевага визначається як здатність збирати, обробляти і розподіляти безперервний потік інформації про ситуацію, перешкоджаючи противнику робити те ж саме. Вона може бути також визначена і як здатність призначити і підтримувати такий темп проведення операції, який перевершує будь-який можливий темп противника, дозволяючи домінувати в усі часи її проведення, залишаючись непередбачуваною, діяти, випереджаючи противника в його відповідних акціях.

Ця тема сьогодні є особливо актуальною, оскільки для сучасного світу характерні інформаційні війни, провідною метою яких є маніпуляція суспільною свідомістю, тобто навмисна підміна в масовій свідомості змісту або сенсу явища.

У концепціях інформаційної війни значна увага приділяється поширенню по інформаційних каналах противника або в світовому інформаційному просторі дезінформації або тенденційної інформації для впливу на оцінки, наміри і орієнтацію населення і осіб, що приймають рішення, з метою формування громадської думки.

Інформаційні війни в сучасному світі в істотній мірі є формами соціальної взаємодії різних суб'єктів глобалізації, що керуються в своїх діях стандартами відповідних моделей світу. Саме тому дія і життєздатність процесів глобалізації передбачає класифікацію агресивних інформаційних впливів з урахуванням їх характеру, спрямованості та адресності [3, с. 167].

Будь-які маніпуляції і пропагандистські компанії засновані на «ефекті резонансу», коли інформація, що «імплантується» спрямована на зміну поведінки спільноти, маскується під знання і стереотипи, вже існуючі в конкретній соціальній спільноті, на яку спрямована пропагандистська компанія. Розвиток засобів і технологій інформаційної війни робить все більш актуальною розробку засобів протидії маніпулятивним технологіям, а також розвиток методів управління і захисту інформаційного простору, заснованих на демократичних нормах свободи слова.

В даний час відбувається процес докорінного переосмислення сформованого образу інформації, а також сутності інформаційних війн, їх цілей та методів. Це особливо важливо для вироблення нового підходу до розуміння загального зв'язку явищ і реальних кроків в напрямку формування більш конструктивних взаємин всередині людського співтовариства.

Література:

1. Андреева О.А. Стабильность и нестабильность в контексте социокультурного развития. Таганрог. : ТИУиЭ, 2003. 198 с.
2. Мешкова Т.А. Безопасность в условиях глобальной информатизации: новые вызовы и новые возможности. Минск. : Наука, 2007. 280 с.
3. Шайхитдинова С.К. Информационное общество и ситуация человека: эволюция феномена отчуждения. Казань.: Изд-во Казанского ун-та, 2009. 309 с.